

ГРАД УЖИЦЕ

**ПРОГРАМ РАЗВОЈА СПОРТА ГРАДА УЖИЦА
2015 – 2018. ГОДИНЕ**

УЖИЦЕ, 2015. ГОДИНЕ

ПРЕДГОВОР

Уводна реч Градоначелника града Ужица Градоначелник, Тихомир Петковић

Поштовани суграђани,

Успеси наших спортиста и улагања у спортску инфраструктуру обезбедили су Ужицу статус града спорта што нас обавезује да озбиљно промишљамо и планирамо Програм развоја спорта у нашем граду у наредним годинама.

Темеље спортске културе као здравог начина живота у граду на Ђетињи поставио је почетком прошлог века оснивањем Соколског друштва и изградњом Соколског дома Јосип Јехличка, професор гимнастике у Учитељској школи и Гимназији. Промоција и популаризација спорта, као пута да се кроз јачање тела оснажи и људски дух, како би се на прави начин суочавао са победама и поразима у животу, још од тог времена, су један од наших приоритетних задатака.

Град Ужице је последњих година, без обзира на сложене економске прилике, значајно улагао у спортску инфраструктуру. Изграђен је затворени базен, реконструисан Градски стадион, стављено у функцију неколико спортских игралишта, а приводе се крају и радови на изградњи нове спортске хале у Крчагову. Уверен сам да ћемо у будућности издвојити значајнија средства за развој рекреативног али и професионалног спорта, као и да ће нам се то вишеструко вратити кроз врхунске спортске резултате који ће бити инспирација за младе да се баве спортом.

Програм развоја спорта у Ужицу у периоду 2015-2018. године у складу је са Националном Стратегијом развоја спорта у Републици Србији и новим Законом о спорту који је дефинисао улогу и обавезе локалне самоуправе у планирању и подстицању развоја ове важне области друштвеног живота.

Поред промоције здравог начина живота спорт је увек и у функцији промоције разумевања, толеранције, солидарности, фер плеја и пријатељства међу људима. То су вредности на којима треба да почива наше друштво и то је разлог више да безрезервно подржимо спорт и вредности на којима он почива.

Са жељом да реализујемо планиране активности и да ужички спортисти и у будућности својим резултатима донесу радост грађанима Ужица и Србије и учине их поносним, упућујем им једну спортску поруку: „Никада немојте посустајати и одустајати док ваше добро не буде боље, односно док ваше боље не постане најбоље“.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА СПОРТА ГРАДА УЖИЦА 2015- 2018.

1. УВОД

1.1. Основни правци програма развоја спорта у Ужицу

Програм развоја спорта Града Ужица подразумева мере и активности како би Град Ужице:

- Обезбедио да сви грађани имају могућности да се баве спортом, кроз пружање одговарајућих услова и програма свих врста и обезбеђење одговарајућег стручног кадра,
- Осигурао темеље система спорта: спорт у школама и сви видови укључења деце у спортске активности,
- Обезбедио планирање, изградњу и реконструкцију потребних спортских објеката,
- Подржао и подстакао бављење спортом на највишем нивоу, уз постизање врхунских спортских резултата на највећим међународним спортским такмичењима.

1.2. Визија

Визија Програма развоја спорта Града Ужица је унапређење квалитета живота и обогаћивање друштвених односа грађана Града Ужица кроз бављење спортом, као елемента који је од суштинског значаја за развој њихове личности и здравог начина живота.

1.3. Мисија

Мисија је стварање система спорта у Граду Ужицу у коме ће свако имати право да се бави спортом, са циљем развоја своје личности, одржавања доброг здравља, побољшања физичких способности, квалитетнијег и сврсисходнијег коришћења слободног времена, унапређења квалитета живота и постизања врхунских спортских резултата.

Рекреација и спортске активности су веома важне за шире становништво јер позитивно утичу на опште здравље и према досадашњим медицинским сазнањима, смањују могућност ризика од настанка хроничних болести узрокованих пасивним начином живота, те се унапређење области спорта за све може посматрати као приоритетна активност којом се доприноси здравијем и активнијем становништву.

Поред тога, систем професионалног спорта (врхунски и квалитетни) захтева озбиљне промене у самом управљању и финансирању, да би се постигли озбиљни и врхунски резултати, јер врхунски резултати не би смели бити случајност већ резултат сређеног система који подразумева стручне и мотивисане тренере, материјално-техничке услове за рад, квалитетну инфраструктуру за такмичења, и самим тим, подршку јавности и друштвено одговорних компанија.

Развојем услова за одржавање спортских такмичења и манифестација државног, међународног и европског ранга, остварила би се директна финансијска добит, те би се средства остварена кроз овакву добит могла посматрати као основ за унапређење и развој доступности спорта за све.

У том систему, који би требао да са једне стране обезбеди доступност спорта ширим слојевима, посебно деци, али и да обезбеди услове за развој врхунских спортиста, Град Ужице својим средствима за одржавање инфраструктуре, суфинансирање активних клубова, стипендијама и дотацијама игра важну улогу. За целокупни развој спорта, неопходно је поставити даље стратешке правце развоја спорта у Граду Ужицу и креирати конкретне мере за побољшање целокупног система спорта на нивоу града кроз стратешки документ.

Према томе, неопходно је започети са планираним и системским улагањем у обнављање и изградњу спортске инфраструктуре на територији града и због тога спортски објекти представљају један од приоритета Програма развоја спорта Града Ужица. Посебан приоритет Програма јесте улагање у врхунски спорт и његов развој. Врхунски резултати, као и одговорно понашање врхунских спортиста, не само што имају локалну и националну репрезентативност, већ представљају узоре младима промовишући рад, упорност, борбеност и поштење. То су вредности чији је развој потребно подстицати и неговати у друштву. Неговањем тих вредности спорт добија, не само такмичарски, репрезентативни и здравствени значај у друштву, већ и ширу васпитну и развојну улогу.

Програм развоја спорта Града Ужица, као остале приоритете, види и област рекреације, спорт особа са инвалидитетом, спорт у насељеним местима и спортске манифестације од значаја за град. Системска подршка младим талентима са територије Града Ужица као и стручно усавршавање спортских тренера од посебног је значаја као база за квалитетан и правиан рад са децом и такмичарским селекцијама.

1.4. Циљ Програма развоја спорта Града Ужица

Циљ Програма развоја спорта Града Ужица је унапређење и развој спорта кроз системску, стратешку и партнерску бригу свих релевантних чинилаца у реализацији циљева:

- системска бригаа у области школског спорта,
- обезбеђивање свих спортских реквизита и друге опреме за школски спорт,
- константна бригаа о здрављу деце и спортиста, као и стручно праћење и селектовање,
- концентрација квалитета, стручног рада и дугорочног планирања кроз сарадњу спортских клубова из истог спорта на територији Града Ужица,
- повећање финансијских средстава која су намењена спровођењу такмичарских програма у односу на средства одређена за административне и материјалне трошкове у оквиру буџетских средстава Града Ужица предвиђених за спорт и физичку културу,

- системско финансирање рада и стручно усавршавање спортских стручњака, као једног од стубова развоја такмичарског спорта,
- побољшање контроле спровођења програма и финансијског пословања спортских клубова,
- обезбеђивање услова и системско финансирање спортских талената,
- омасовљавање учешћа грађана у рекреативном вежбању,
- унапређење услова за масовније учешће особа са инвалидитетом у спортским активностима,
- подстицање масовности женског спорта кроз максимално поштовање родне и полне равноправности,
- побољшање и унапређивање постојеће и изградња недостајуће спортске инфраструктуре, укључујући и завршетак започетих спортских објеката,
- повећање броја деце која учествују у школским такмичењима,
- смањење присуства и утицаја негативних појава у спорту,
- обезбеђивање адекватног спортско-здравственог образовања, укључујући и антидопинг образовање,
- унапређивање односа спорта, туризма и животне средине.

1.5. Институционални механизми у спорту

Институционални механизми који постоје у Граду Ужицу, а задужени су за одржавање система спорта су: Скупштина града, Градоначелик, Градско веће, Градска управа за послове органа града, општу управу и друштвене делатности, Комисија за доделу средстава у области спорта, основана од стране градоначелника и Спортски савез Ужице. Ови институционални механизми имају задатак да иницирају и учествују у изради локалних стратешких докумената развоја спорта, писању локалних акционих планова и да прате њихово остваривање.

Градска управа за послове органа града, општу управу и друштвене делатности врши послове који се односе на задовољавање одређених потреба грађана утврђених законом у области спорта и физичке културе; припрема нацрте одлука и других аката из ове области које доносе Градско веће, Градоначелник и Скупштина Града; врши надзор над радом установа и организација у области спорта; обавља послове који се односе на обезбеђење услова за изградњу, одржавање и коришћење спортских објеката; учествује у реализацији школских спортских такмичења на нивоу града, округа и Републике; обезбеђује посебне услове за повећање квалитета рада са младим спортским талентима, прати реализацију програма других организација којима се доприноси задовољавању потреба грађана у области спорта; стара се о организовању и одржавању спортских такмичења и манифестација од значаја за град.

Комисија за доделу средстава у области спорта разматра предлоге годишњих и посебних програма по Јавном позиву у складу са Одлуком којом се уређује финансирање и суфинансирање потреба и интереса грађана у области спорта из буџета Града Ужица.

Спортски савез Ужице је територијални градски савез у који су се удружиле организације у области спорта са територије града Ужица, ради утврђивања и остваривања спортских питања од заједничког интереса. Спортски савез Ужице обавља послове којима се обезбеђују услови за праћење, развој и унапређење масовног спорта, школског спорта и врхунског спорта (олимпијског и неолимпијског) као и друге послове у складу са Законом о спорту и Стратегијом развоја спорта у Републици Србији. Спортски савез Ужице је најмасовнија спортска организација у Златборском округу.

Све ове институције, организације и појединци баве се развојем спорта и спортске културе у складу са својим планом, програмом и надлежностима.

1.6. Повезаност са другим стратешким документима

Усклађеност са Стратегијом развоја спорта Републике Србије

Програм развоја спорта Града Ужица је у складу са важећим Законом о спорту из 2011. године (Сл. гласник РС бр. 24/11 и 99/11) и ослања се на Стратегију развоја спорта у Републици Србији од 2014-2018. године, која је усвојена 25.12.2014. године од стране Скупштине Републике Србије.

Стратегија је комплементарна са раније усвојеним документима у овој области, пре свега са Националном стратегијом за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама за период од 2013. до 2018. године („Службени гласник РС”, број 63/13), Стратегијом превенције и заштите од дискриминације („Службени гласник РС”, број 60/13), Националном стратегијом за младе („Службени гласник РС”, број 55/08) и Стратегијом очувања и јачања односа матичне државе и дијаспоре и матичне државе и Срба у региону („Службени гласник РС”, бр. 4/11 и 14/11). Поједине области ове стратегије већ су у мањој или већој мери обухваћене другим стратешким документима, као што је случај са насиљем и недоличним понашањем на спортским приредбама. Полазећи од већ утврђених стратешких одредница датих у раније усвојеним стратешким документима, Стратегија у овој области доноси додатне садржаје који су усклађени са ранијим приоритетима, уз избегавање преклапања.

Правни оквир

У Републици Србији основни правни акт којим се регулише област спорта јесте Закон о спорту („Службени гласник РС”, бр. 24/11 и 99/11) који је Народна скупштина Републике Србије донела 31. марта 2011. године.

Законом о спорту је уређена област спорта у складу са европским стандардима и прописима чији је развој био изузетно динамичан у протеклом периоду, уз усаглашавање са националним прописима и консензус свих релевантних субјеката спорта да се област спорта уреди на системски целовит и свеобухватан начин.

Поред овог Закона, за област спорта у погледу правног уређења, од непосредне важности су и следећи закони:

- 1) Закон о ратификацији Европске конвенције о насиљу и недоличном понашању гледалаца на спортским приредбама, посебно на фудбалским утакмицама („Службени лист СФРЈ” - Међународни уговори, број 9/90),
- 2) Закон о ратификацији Европске конвенције против допинговања у спорту, са Додатком („Службени лист СФРЈ” - Међународни уговори, број 4/91),
- 3) Закон о потврђивању Најробејског уговора о заштити олимпијских симбола, са Анексом („Службени лист СРЈ” - Међународни уговори, број 1/99),
- 4) Закон о потврђивању Међународне конвенција против допинга у спорту („Службени гласник РС” - Међународни уговори, број 38/09),
- 5) Закон о спречавању допинга у спорту („Службени гласник РС”, број 111/14),
- 6) Закон о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама („Службени гласник РС”, бр. 67/03, 101/05 - др. закон, 90/07, 72/09 - др. закон и 111/09);
- 7) Закон о скијалиштима („Службени гласник РС”, број 46/06),
- 8) Национална стратегија за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама за период од 2013. до 2018. године („Службени гласник РС”, број 63/13).

2. ОПИС ФАКТИЧКОГ СТАЊА

2.1. ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ:

Ужице је привредни, административни, здравствени, привредни, културни и спортски центар југозападне Србије и Златиборског округа. Повољним саобраћајно-географским положајем град Ужице има могућност саобраћајног повезивања (друмски и железнички) са осталим деловима Републике Србије, Црне Горе и Федерације БиХ. На овом простору укрштају се значајни магистрални путеви. Са железничком мрежом град је повезан магистралном једноколосечном електрифицираном железничком пругом Београд-Бар. Град Ужице је од Београда удаљен 195 km.

Град Ужице са својом територијом простире се на 666,7 km² и граничи се са општинама: Бајина Башта, Косјерић, Пожега, Ариље, Чајетина и Федерацијом БиХ. Град Ужице се налази на 411 метара надморске висине. Географски положај карактерише високи планински рељеф и изолованост од приморских и низијских области. У непосредној близини налазе се планине Јелова Гора, Златибор и Тара, као и висораван Поникве са 900 метара надморске висине, на којој се налази аеродром са пистом дужине преко 3.000 метара.

Дан Града Ужица је 9. октобар, што је датум првог помена Ужица, пронађен у једном документу у Дубровачком архиву 9. октобра 1329. године.

Ужице са околином обилује културно-историјским споменицима из различитих временских периода.

2.2. ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

У граду Ужицу, на површини од 667 km², живи 78.040 становника, тако да је просечна густина насељености 117 становника/ km². У градском подручју живи 77% укупног становништва, а 23% у руралном подручју.

Од средине 80-тих година прошлог века приметан је успорен раст па и стагнација у броју становника. Услед негативног природног прираштаја, пројекције кретања становништва у наредном периоду су неповољне.

Према попису из 2011. године:

- Просечна старост становника града Ужица је 42,08 година,
- Природни прираштај на хиљаду становника је - 4,3%,
- Морталитет на хиљаду становника је 12,7% ,
- Од укупног броја становника 69,8% је радно способно,
- Удео жена у укупном броју становника је 51,46%.

У 2015. години:

- У Удружењима Рома регистровано је 135 лица Ромске националности,
- У Удружењима особа са инвалидитетом на територији града Ужица регистровано је 1.235 лица.

Увидом у податке који говоре о кретању броја становника на подручју града Ужица, може се закључити да је у периоду између три пописа дошло до смањења укупног броја становника за 5,2% .

Табела 1. СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА ПРЕМА СТАРОСТИ

Године старости	Град	Удео у укупном броју становника (%)
Укупно становништво	78.040	100
0-4	3.352	4,30
5-9	3.586	4,60
10-14	3.599	4,61
15-19	4.360	5,59
20-24	5.045	6,46
25-29	4.872	6,24
30-34	4.902	6,28
35-39	5.294	6,78
40-44	5.446	6,98
45-49	5.854	7,50
50-54	6.243	8,00
55-59	6.963	8,92
60-64	5.491	7,04
65-69	3.474	4,45
70-74	3.858	4,94
75-79	3.114	4,00
80-84	1.802	2,31
85 и више	785	1,005

Извор: Републички завод за статистику, 2011.

2.3. АНАЛИЗА СТАЊА СПОРТА У ГРАДУ УЖИЦУ – SWOT АНАЛИЗА

<p style="text-align: center;">СНАГЕ</p> <ul style="list-style-type: none">- Постојећа инфраструктура (хала, стадион, базен)- Организациони капацитети (ЈП Велики парк, Спортски савез, спортска удружења) омогућавају реализацију различитих спортских активности- Мотивисаност професионалаца у спортским организацијама- Високи резултати на спортским такмичењима- Учешће на међународним такмичењима- Велики потенцијал за omasовљавање омладинског спорта	<p style="text-align: center;">СЛАБОСТИ</p> <ul style="list-style-type: none">- Ограничена финансијска средства- Недовољно усавршавање стручног кадра- Недостатак базе података о спортским теренима (димензије, карактеристике, опремљеност)- Недовољно развијена свест о потреби за редовним телесним вежбањем и спортским активностима- Недостатак спортских емисија на локалним медијима
<p style="text-align: center;">ШАНСЕ</p> <ul style="list-style-type: none">- Повећање броја учесника на локалним и међународним такмичењима- Могућност добијања средстава из домаћих и међународних фондова- Промоција града кроз спорт- Унапређење инфраструктуре- Оснивање нових спортских клубова	<p style="text-align: center;">ПРЕТЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none">- Гашење спортских удружења- Неповољне демографске промене и одлазак младих из града- Незаинтересованост омладине за активно бављење спортом

2.4. ОПШТИ ПОДАЦИ О СПОРТУ

У граду Ужицу има 79 регистрованих спортских клубова који су чланови Спортског савеза Ужице, распоређених у 30 спортских грана, један територијални грански савез и два удружења.

➤ ОЛИМПИЈСКИ СПОРТОВИ:

1. Атлетика
2. Бициклизам
3. Бокс
4. Ватерполо

5. Гимнастика
6. Кошарка
7. Одбојка
8. Пливање
9. Рукомет
10. Скијање
11. Стони тенис
12. Стрељаштво
13. Тенис
14. Фудбал

➤ **НЕОЛИМПИЈСКИ СПОРТОВИ:**

1. Аикидо
2. Билијар
3. Ваздухопловство
4. Карате
5. Кик бокс
6. Планинарство
7. Пикадо
8. Плес
9. Спорт особа са инвалидитетом
10. Аутомобилизам
11. Спортски риболов
12. Спортско пењање
13. Шах

➤ **МУЛТИ СПОРТОВИ**

1. Соколски спорт
2. Раднички спорт
3. Спорт за све

➤ **САВЕЗИ ГРАНСКИ ТЕРИТОРИЈАЛНИ**

1. Општински фудбалски савез Ужице

➤ **УДРУЖЕЊА**

1. Удружење педагога физичке културе Града Ужица
2. Удружење спортских новинара Ужица

Табела 2. СПОРТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ (КЛУБОВИ) ГРАДА УЖИЦА

Редни број	Назив клуба, удружења или савеза	Спортска грана	Ранг такмичења
1.	АК „Младост“	атлетика	Републички, Међународни
2.	АК „Ужице“	атлетика	Републички, Међународни
3.	БК „Ера“	бициклизам	Републички-пионири
4.	БК „Слобода“	бокс	Лига Централне Србије
5.	ВК „Слобода“	ватерполо	школа
6.	ГК „Ужице“	гимнастички спорт	школа
7.	ГК „Звезда“	гимнастички спорт	школа
8.	ГК „Севојно“	гимнастички спорт	Републички
9.	ГК „Спортић УЕ“	гимнастички спорт	Школа
10.	КРГ „Грација“	ритмичка гимнастика	Републички-млађе категорије
11.	КРГ „Папилон“	ритмичка гимнастика	Републички-млађе категорије
12.	КК „Слобода“	кошарка мушкарци	II лига
13.	ЖКК „Play off“	кошарка - жене	II лига
14.	КК „Play off“	кошарка мушкарци	II српска лига
15.	ОКК „Ужице“	Кошарка мушкарци	II српска лига
16.	КК „Шампион“	кошарка мушкарци	Окружна лига
17.	ОК „Јединство“	одбојка - жене	I лига Србије
18.	ОК „Ужице“	одбојка мушкарци	II лига Запад
19.	ОК „Тајм“	одбојка - жене	II лига Запад
20.	ОК „Форма“	одбојка - жене	II лига Запад
21.	ПК „Ужице“	пливање	Централна лига Србије-млади
22.	ПК „Слобода“	пливање	Централна лига Србије-млади
23.	ПК „Ајкуле са Ћетиње“	пливање	Централна лига Србије-млади
24.	ОРК „Ужице“	рукомет	II рукометна лига
25.	СК „Ски арт“	скијање	Републички-млађе категорије
26.	СК „Профи“	скијање	Републички-млађе категорије
27.	СТК „Јединство“	стони тенис	II лига Србије
28.	СК „Алекса Дејовић“	стрелаштво	Републички, Међународни
29.	ТК „Јединство“	тенис	Републички-млађе категорије
30.	ТК „Александар“	тенис	школа
31.	ФК „Слобода-Ужице“	фудбал	II лига Србије
32.	ФК „Јединство путеви“	фудбал	II лига Србије
33.	ФК „Први Партизан“	фудбал	Окружна лига

			Златиборског округа
34.	ФК „Севојно“	фудбал	Окружна лига Златиборског округа
35.	ФК ГП „Златибор“	фудбал	Општински фудбалски ранг
36.	ФК „Биоска“	фудбал	Општински фудбалски ранг
37.	ФК „Тара“	фудбал	Општински фудбалски ранг
38.	ФК „Полицајац 92“	фудбал	Општински фудбалски ранг
39.	ФК „Ракета“	фудбал	Општински фудбалски ранг
40.	ОФК „Црвена звезда“	фудбал	школа
41.	ЖФК „Ужице“	фудбал -жене	II лига Западне Србије
42.	КМФ „Ужице“	мали фудбал	II лига Србије
43.	КМФ „92“	мали фудбал	III лига Србије
44.	КБВ „Шкорпион“	аикидо	школа
45.	КБВ „Хокаидо“	аикидо	школа
46.	КРА „Капедунум“	аикидо	школа
47.	БК „Masse“	билијар	I лига Србије
48.	ААК „Крила Ужица“	Ваздухопловство	Републички
49.	КК „Ужице“	карате	Републички
50.	КК „Студент“	карате	Републички
51.	КК „Uniline“	карате	Републички
52.	ККС „Фајтер“	карате	Републички
53.	КБС „Дон“	карате	/
54.	КК „Супермен“	карате	/
55.	КК „Међавник“	карате	/
56.	КБС „Слобода УЕ лавови“	кик бокс	Републички
57.	ПД „Златибор“	планинарство	Акције-школа
58.	ПД „Рујно“	планинарство	Акције-сениори
59.	ПК „Ера“	планинарство	Акције-сениори
60.	ПСД „Севојно“	планинарство	Акције-сениори
61.	ПСК „Јелова Гора“	планинарство	Акције-сениори
62.	ПК „Пикадере“	пикадо	I лига Србије

63.	ПК „Студио лот Лоријен“	плес	Републички
64.	КОСИ „Стари град“	спорт особа са инвалидитетом	Републички, Међународни
65.	АК ОСИ „Пора“	спорт особа са инвалидитетом	Републички, Међународни
66.	Спортско друштво глувих Ужице	спорт особа са инвалидитетом	Републички, Међународни
67.	АСК „Спорт ауто Веснић“	аутомобилизам	Републички, Међународни
68.	ЖАМС „М.М.Кнежевић“	аутомобилизам	Окружни
69.	АСК „Ужице Рели Тим“	аутомобилизам	Републички
70.	АСК „Terzić Racing“	аутомобилизам	Републички
71.	ГО СР „Ђетиња“	спортски риболов	Републички
72.	СПК „Стари град“	спортско пењање	Републички
73.	ШК „Слобода“	шах	Лига централне Србије
74.	ШК „Ужице“	шах	Лига централне Србије
75.	ШК „ФОШК“	шах	Регионални
76.	ШК „Слануша“	шах	Регионални
77.	СД „Стефан и Див“	соколски спорт	Републички, Међународни
78.	СУРС „Партизан“	раднички спорт	Рекреација
79.	УСР „Спорт за све“	рекреација	Рекреација
80.	Општински фудбалски савез Ужице	/	/
81.	Удружење педагога физичке културе града Ужица	/	/
82.	Удружење спортских новицара града Ужица	/	/

2.5. АНАЛИЗА СТАЊА СПОРТА У ГРАДУ УЖИЦУ

За потребе израде Програма развоја спорта у Ужицу користили смо извештаје Спортског савеза Ужице из 2014. године.

Табела 3. Број регистрованих спортиста по полу и узрасној категорији

	Узрасна категорија	Мушкарци/ Жене	Укупно	%
1.	Пионирска школа (6-12 година)	816/433	1249	28,97
2.	Пионири (13-14 година)	623/167	790	18,32
3.	Кадети (15 – 16 година)	429/112	541	12,54
4.	Јуниори (17 – 18 година)	403/100	503	11,66
5.	Сениори преко 18 година	1.065/163	1.228	28,48
УКУПНО		3.336/975	4.311	99,97

У анализи података уочавамо да је највећи број регистрованих спортиста до 12 година, па тај тренд опада како су деца старија (пионири, кадети, јуниори), па нагло расте у сениорској конкуренцији. У погледу полних разлика женска популација је заступљена са свега 22,61% што указује да се тај проценат мора увећати новим понудама спортских грана укључивањем што више жена у рад спортских клубова.

Претходних 7-8 година број новооснованих спортских клубова повећао се за 40%. У неким спортским гранама велики број клубова настао је поделама.

Клубови и спортисти са територије Ужица такмиче се од општинских до савезних лига, као и на међународним такмичењима.

Клубови и врхунски спортисти града Ужица који су категорисани од стране Олимпијског комитета Србије, Спортског савеза Србије и Министарства омладине и спорта:

1. СТРЕЉАЧКИ КЛУБ „АЛЕКСА ДЕЈОВИЋ“
2. стрелац Андрија Златић - освајач бронзане медаље на Олимпијским играма у Лондону 2012. године,
3. АТЛЕТСКИ КЛУБ „МЛАДОСТ“
 - атлетичарка Оливера Јевтић - освајачица сребрне медаље на Првенству Европе у атлетици, дисциплина маратон. У 2015. години испунила је норму за учешће на Олимпијским играма у Рио де Женеиру 2016. године,
4. ЖЕНСКИ КОШАРКАШКИ КЛУБ „PLAY OFF“
 - кошаркашица Ивана Бошковић - врхунски спортиста међународног разреда.
5. КОШАРКАШКИ КЛУБ „СЛОБОДА“
 - кошаркаш Душан Кутлешић - врхунски спортиста међународног разреда.

Клубови који су постигли запажене резултате:

1. АК „Младост“ – атлетика,
2. АК „Ужице“ – атлетика,
3. ОК „Јединство“ – одбојка,
4. АСК „Спорт ауто Веснић“,
5. Спортско друштво глувих Ужице.

Најуспешнији тренери ужичких клубова у 2014. и 2015. години:

- Славољуб Кузмановић - атлетика АК „Младост“,
- Слободан Богосављевић - одбојка ОК „Ужице“,
- Жељко Челиковић-атлетика АК „Ужице“,
- Милун Веснић - аутомобилизам АСК „Спорт ауто Веснић“,
- Драгиша Дробњак - рукомет - Спортско друштво глувих „Ужице“,
- Павле Златић - стрелаштво - СК „Алекса Дејовић“.

У граду Ужицу раде 122 просветна радника из области физичке културе и васпитања:

- 18 наставника физичког васпитања,
- 98 професора физичког васпитања,
- 3 магистра физичке културе,
- 3 доктора физичке културе.

2.6. АНАЛИЗА СТАЊА ПО ПРИОРИТЕТИМА

РАЗВОЈ СПОРТА ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ, УКЉУЧУЈУЋИ И ШКОЛСКИ СПОРТ

Физичко васпитање представља основу школског спорта. Школски спорт и школско физичко васпитање су међусобно повезани многоструким и сложеним везама и међусобно се допуњују, делећи заједничке темељне циљеве: допринос здрављу и складном развоју личности. Физичко васпитање омогућава ученицима да стекну базичне вештине и неопходна знања, формирају позитивне ставове према физичкој активности и спорту, припремајући их за активан начин живота. Бављење школским спортом омогућава деци и младима да кроз такмичења различитог нивоа унапреде своје моторичке компетенције, социјалне вештине и самопоштовање.

Основна улога школског спорта је да свим ученицима, без обзира на узраст, пол, способности и друге разлике, омогући учествовање у спортским активностима и тако допринесе физичком и менталном здрављу и развоју.

У члану 143. Закона о спорту, на следећи начин дефинисан је школски спорт: „Школски спорт, у смислу овог закона, обухвата организоване наставне и ваннаставне спортске активности у области школског физичког васпитања, укључујући и школска спортска такмичења, која се

спроводе у оквиру школског система у складу са наставним планом и програмом, утврђеним у складу са законом“.

Школски спорт треба да допринесе унапређењу јавног здравља, буде база за омасовљавање и развој спорта у граду и спона између школа, спортских клубова и удружења. Школски спорт у истиче укључивање и висок ниво активности свих учесника, уз коришћење инклузивних стратегија, које свим ученицима омогућавају да остваре успех.

У наставним програмима постоје планови за реализацију слободних активности, које подразумевају оснивање спортских секција и/или школских екипа, у складу са потребама и афинитетима ученика. Свака школа има обавезу да организује унутар школска такмичења .

Приликом укључивања ученика у процес активног бављења спортом морају се имати у виду развојне потребе деце, и чињеница да је школски спорт прилика за развој здравих животних навика.

Европска повеља о спорту представља низ мера које за циљ имају да сваком појединцу омогуће да учествује у спорту, и обезбеђују могућност свим младим људима да имају наставу физичког васпитања и стекну базичне спортске вештине. Члан 5. ове Повеље односи се на предузимање одговарајућих корака са циљем развоја физичке кондиције, стицања базичних спортских вештина и подстицања бављења спортом младих.

У анализи проблема у овој области, најчешће се наводи да постоји мали број секција у односу на пре 20 година и да је рад тих секција у неким случајевима несистематизован. Према подацима из тог периода у спортским секцијама било је активно између 10-12% школске омладине, док данас мало која школа има редовно организоване секције, па се спортом у школама редовно бави 3-5% ученика.

Препознати су и материјално-технички услови као заједнички проблем у свим областима спорта, па тако и у овом. Постоји мањак учешћа деце у физичким и спортским активностима и као један од проблема се наводи постојање свега два часа недељно физичког васпитања за децу млађег узраста у основним школама.

Приметан проблем у руралним срединама је недовољан ангажман наставника и тренера, где школски спорт представља једну од ретких, ако не и једину могућност ученицима са села да буду укључени у спортске активности. Изузетно је важно да се у школама укључи што већи број ученика, а то ће бити могуће уколико се повећа број ваннаставних спортских активности и на адекватан начин стимулишу педагошки и спортски радници.

Неопходно је повећати број секција и такмичења унутар и између секција где би учествовали сви ученици, без обзира на предиспозиције за бављење спортом. Битно је нагласити да су та такмичења, организована у градским и у руралним срединама приоритет и начин за омасовљавање броја деце у школском спорту.

Школски спорт, односно спортска такмичења ученика, налазе се у ингеренцији Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Савеза за школски спорт Србије.

Град Ужице и Спортски савез Ужице организују и подржавају такмичења у школском спорту на градском нивоу и учествују у организацији и спровођењу програма који су важни за подизање квалитета школског спорта на локалу, посебно у подстицању рада секција како у градским, тако и у школама које припадају руралним срединама.

Заједно са надлежним институцијама, Град Ужице може да креира и спроводи поједине мере које се тичу усвајања одлука о приоритетима или суфинансирању одређених програма у школском спорту, а у већем делу планирања Град се може укључити као партнер министарству у спровођењу Републичке стратегије на локалу.

Предлог мера у области школског спорта:

- Учешће Града Ужица у партнерским пројектима који подразумевају планирање изградње, санације и адаптације затворених и отворених спортских објеката намењених за реализацију наставе физичког васпитања и ваннаставних активности у оквиру школског спорта.
- Учешће Града у опремању школа функционалним справама и реквизитима према претходно утврђеним приоритетима.
- Израда анкетног истраживања о интересовањима и потребама деце у погледу врсте спортских активности са којима би се бавили у школама и израда програма на основу добијених резултата анкете и постојећих ресурса.
- Охрабривање Школске управе и директора школа у циљу већег ангажмана наставника и професора у организацији и спровођењу секција.
- Реализација већег броја секција и увођење изборног предмета из области спорта у ниже разреде основне школе (пливање, скијање, клизање итд.).
- Подстицање стручног усавршавања наставника, организација стручних трибина и семинара на тему школског спорта, сарадња са спортским клубовима при изради програма, успостављање система за рано препознавање талентованих ученика, усмеравање и праћење њиховог спортског развоја, осигуравање средстава за стручњаке који ће водити спортске секције и активности за ученике који нису у такмичарском спорту и процесу селекције.
- Подршка Града Ужица у реализацији и унапређењу предшколског и школског спорта, са нагласком на развој школског спорта у руралним срединама и активно укључивање особа са сметњама у развоју

- Укључивање свих релевантних чиниоца школског спорта на локалу у промоцију неговања културе спортског понашања, фер плеја, сарадње, толеранције и поштовања различитости код деце и младих на спортским теренима и поред њих уз медијско праћење.
- Развој школске политике која се експлицитно бави спортским понашањем и фер плејом.
- Подстицање пуноправног учешћа ученика са сметњама у развоју или инвалидитетом у школском спорту, у различитим улогама (такмичари, судије, техничка лица).

РЕКРЕАТИВНИ СПОРТ-СПОРТ ЗА СВЕ

Бављење спортом мора бити хумано, слободно и добровољно, здраво и безбедно, у складу са природном средином и друштвеним окружењем, фер, толерантно, етички прихватљиво, одговорно, независно од злоупотреба и циљева који су супротни спортском духу и доступно свим грађанима под једнаким условима без обзира на узраст, ниво физичких способности, степен евентуалне инвалидности, пол и друго лично својство. У члану 4. Закона о спорту истиче се да *свако има право да се бави спортом.*

Редовна физичка активност је основ за очување и унапређење здравља. Јавно здравствене активности у циљу промоције здравих стилова живота и пружање могућности свим грађанима да се баве спортским активностима, један је од приоритетних задатака сваке државе, те и града.

„Спорт за све“ као покрет цивилног друштва, пружа могућност бављења спортом свим грађанима и спроводи препоруке да се спортске активности реализују током целе године и то најмање два пута недељно. „Спорт за све“ је средство у стварању јаке и радно способне нације (смањењем трошкова лечења, продужетак радног века, бољег и задовољнијег радника и грађанина).

Рекреативно бављење спортом, говори у прилог развијености свести једног друштва и у складу је са стандардима и препорукама ЕУ. Рекреативно бављење спортом се реализује редовно (минимум једном недељно), по квалитетним програмима, под вођством стручних лица, у адекватним спортским објектима и уз лекарску контролу.

Стање једне нације у области спорта огледа се у томе колико та земља брине о сваком грађанину и стварању услова да се сви баве спортом. Прихватање здравог животног стила који подразумева физичку активност, здрав начин исхране, може спречити појаву обољења или олакшати лечење. У промоцији физичке активности значајна је координисана акција свих сектора друштва.

Спортска рекреација је усмерена на примену разноврсних спортско рекреативних активности, које су усаглашене са нивоом способности, здравственим стањем, полним и узрастним карактеристикама, врстом и карактером посла на радном месту, са субјективним потребама и интересима појединца. Суштина и циљ спортске рекреације јесте да омогући оптималне услове и могућности савременом човеку да путем разноврсних спортско рекреативних активности

задовољи своју психосоциолошку потребу за кретањем и игром; садржајније, културније и креативније проводи слободно време, чува и унапређује здравље, одржава виталност, животни и радни општи оптимизам, одржава и унапређује своје опште-физичке, функционалне и радне способности, продужава активни век и креативност.

Недовољна физичка активност директно утиче на смањивање физичке способности, а тиме и на смањивање радне способности и способности за обављање свакодневних животних обавеза.

Организоване спортско рекреативне активности у Ужицу се одвијају још од оснивања Соколског друштва, које после Другог светског рата функционише као Друштво за телесно васпитање „Партизан“, те касније мења назив у Друштво за рекреативни спорт „Партизан“, а у међувремену основан је и УСР „Спорт за све“.

Спортско рекреативни програми и манифестације су се реализовали до сада преко ДРС „Партизан“ и УСР „Спорт за све“ Ужица, а спроводе их искључиво стручна лица у области спортске рекреације (професори физичког васпитања, дипломирани, виши и оперативни организатори спортске рекреације).

Подаци говоре да се редовним спортским активностима, континуирано током године, бави веома мали број одрасле популације, а узрасна структура је углавном преко 35 година. Спортотом и спортском рекреацијом се више баве мушкарци него жене. Жене у спортско рекреативним активностима нису заступљене у довољној мери, иако су спортско рекреативне активности биле доступне свим категоријама. Према доступним подацима, жене се најчешће баве пешачењем и вожњом бицикла.

Највећи проблем за реализовање свих планираних програма активности у домену спортске рекреације у Ужицу везан је за финансирање реализације истих, услед чега се смањила доступност спортско рекреативним садржајима Ужица.

Узимајући у обзир да је један од карактеристичних феномена човека модерног доба смањење обима дневних активности, требало би обратити посебну пажњу на промоцију и унапређење здравља које се реализују адекватним и континуираним бављењем рекреацијом кроз три основна правца спортско рекреативних активности:

1. Самоиницијативне спортско рекреативне активности - часови рекреације по слободном избору програма од стране учесника (јутрање вежбање, вежбање у стану, програми аеробног пешачења и трчања, вожња бицикла, различите игре и спортско рекреативне активности који се упражњавају самоиницијативно у кругу чланова породице, познаника, пријатеља итд),
2. Усмерене или полуорганизоване спортско рекреативне активности на које грађане упућују организације за спортску рекреацију и пружају им потребна стручно упутства и савете како, где и када да вежбају,

3. Организоване спортске рекреативне активности - часови рекреације које програмирају, организују и непосредно стручно воде организације и институције за спортску рекреацију (масовни облици рекреације). Организоване спортске рекреативне активности несумњиво дају највеће позитивне ефекте, јер се одвијају под непосредним вођством стручњака и уз одговарајућу медицинску и другу контролу.

Облици спортске рекреације:

- спортска рекреација у кући,
- редовни и повремени часови спортске рекреације по програму организатора,
- редовни и повремени часови спортске рекреације по слободном избору програма од стране учесника,
- спортске рекреативне такмичења,
- излети, туре и други боравци у природи,
- курсеви за обуку почетника у појединим спортским гранама и дисциплинама,
- такмичења која имају за циљ проверу психофизичке кондиције,
- самоиницијативни, индивидуални или групни часови рекреације.

СПОРТ ЗА ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Према подацима Светске здравствене организације (WХО), чак 10% светског становништва чине особе са инвалидитетом (ОСИ), а сличан проценат је и у локалним срединама. Спорт за све, у оквиру своје области обухвата и спорт особа са инвалидитетом, те је и овој теми важно посветити пажњу при анализи стања.

Институције које организују спорт за особе са инвалидитетом у Србији:

- Параолимпијски комитет Србије (ПОКС),
- Спортски савез инвалида Србије (ССИС),
- Општинске организације регистроване за спорт и рекреацију инвалида,
- Спортска друштва, клубови и секције,
- Особе са инвалидитетом које се самостално баве спортско рекреативним активностима.

Спортски савез инвалида Србије (ССИС) окупља 44 организације и организује државна првенства за све категорије инвалидности у следећим дисциплинама: пливање, куглање, атлетика, спортски риболов, стони тенис, стрељаштво ваздушним и малокалибарским (МК) оружјем и шах.

У Ужицу постоји три клуба особа са инвалидитетом. Клубови и спортисти из ове области сусрећу се са проблемима који тичу недовољних финансијских средстава, недовољно развијених услова за развој професионалних и врхунских спортиста са инвалидитетом, као и проблемом условима за одржавање тренинга у различитим спортским дисциплинама.

Градске организације, регистроване за спорт и рекреацију особа са инвалидитетом, у већини случајева немају специјалистички оспособљено стручно лице чији је задатак да организује,

осмисли и спроводи план и програм рада. Поред тога, наведен је и проблем неадекватних спортских објеката на отвореном и недостатак реквизита прилагођених особама са инвалидитетом, што је уско повезано са недовољним финансирањем ове области.

Предлог мера у области рекреативног спорта - спорт за све:

- Подстицање ширег становништва на активно бављење спортом кроз медијску промоцију и популаризацију спортско рекреативних активности и здравих начина живота,
- Израда извештаја о стању спортско рекреативних програма и доступности за све,
- Изградња, обележавање и одржавање стаза за шетњу, постојећих трим стаза, стаза здравља, јавних вежбалишта на отвореном, тренажног базена, постојећих стаза за бицикле и ролере, скејт паркова, полигона за ролере и ВМХ,
- Обезбеђивање приступа просторима за сталне спортско рекреативне програме за све узрасте,
- Опремање објеката за рекреативно бављење спортом, спортским справама и реквизитима,
- Стручно усавршавање и ангажман довољног броја стручних сарадника за реализацију бесплатних програма спорта и рекреације,
- Организовање програма спорта и рекреације у области радничког спорта (дневна и месечна, спортске олимпијаде радника),
- Организовање једнодневних програма спорта, који промовишу здрав начин живота,
- Организовање вишемесечних програма масовних облика рекреације за све узрасте (трим стазе, аеробик за жене, пешачење, пливање, ролери и клизање за децу, кошарка и баскет, фудбал итд.),
- Подстицање месних заједница на веће укључивање и организовање бесплатних такмичарских програма у спорту за све,
- Обезбеђивање лекарске контроле здравственог стања учесника спортско рекреативних програма, посебно пре почетка вежбања. Обезбеђивање прилаза свим спортским објектима за особе са инвалидитетом;
- Израда приоритета за финансирање спорта особа са инвалидитетом;
- Стручно усавршавање људских ресурса који се баве реализацијом програма за особе са инвалидитетом;
- Укључивање свих релевантних чиниоца у спорту за особе са инвалидитетом на локалу у промоцију неговања културе спортског понашања, фер плеја, сарадње, толеранције и поштовања различитости на спортским теренима и поред њих уз медијско праћење.

- У погледу остваривања дугорочне визије важно је поставити изградњу мултифункционалног спортског објекта, као приоритет и предуслов за развој спортског туризма у Ужицу јер недостатак адекватне спортске инфраструктуре онемогућава организацију међународних такмичења у врхунском спорту.

УНАПРЕЂЕЊЕ ВРХУНСКОГ И КВАЛИТЕТНОГ СПОРТА НА ТЕРИТОРИЈА ГРАДА УЖИЦА

Врхунски спорт је област која обухвата спортске активности, које за резултат имају изузетне (врхунске) резултате и спортске квалитете.

Циљ врхунског спорта на територији града Ужица је препознавање најталентованијих спортиста, повезивање науке и праксе ради постизања врхунских спортских резултата и омогућавање несметаног развоја и напретка већ ранжираним врхунским спортистима у свим узрасним категоријама а ради бољег позиционирања Града Ужица на националној и међународној спортској сцени.

Бављење спортом на највишем нивоу биће подржано и подстакнуто на одговарајуће начине, у сарадњи са релевантним спортским организацијама. Подршка треба да покрива подручја као што су: препознавање талента и саветовање, пружање одговарајућих услова, развој бриге и подршке кроз спортску медицину и спортску науку, охрабривање тренирања уз примену научних метода, едукација за тренере и друге лидерске функције, помоћ клубовима у обезбеђивању постојања одговарајућих структура и такмичарских екипа.

Партнерство између Града, спортских организација и привреде је неопходно да би се обезбедио хармоничан и интегрисан развој спорта и обезбедило постизање врхунских спортских резултата.

Предлог мера у области врхунског и квалитетног спорта:

- Едукација и усавршавање спортских стручњака,
- Набавка савремене спортске опреме и реквизита,
- Подршка спортиста ка постизању врхунских резултата,
- Формирање фонда за стипендирање младих талентованих и врхунских спортиста.

СПОРТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Спортска инфраструктура је веома важан сегмент у области спорта. Без спортских објеката немогуће је било шта радити у спорту, а обезбеђење овог услова захтева издвајање великих материјалних средстава. Спортски објекат у техничко-архитектонском смислу подразумева све просторе и површине отвореног или затвореног грађевинског облика, који је намењен спровођењу различитих активности - тренирању, такмичењу, рекреативном вежбању и забави (укључујући и пратеће активности, помоћне просторије, гледалиште и друго).

Позивајући се на Националну стратегију развоја спорта у Србији направљена је генерална класификација спортских објеката:

- Школски спортски објекти (фискултурне сале и отворени спортски терени),
- Спортски центри (комплекси затворених и отворених спортских терена),
- Специјални спортски објекти (покривају потребе једног спорта, нпр. фудбалски стадион, разни отворени спортски терени),
- Адаптирани простори за вежбање.

Табела 4. Спортски објекти на територији Града Ужица

Спортски објекти			
Врста	Број	У стању за адекватну употребу	Напомена
Спортске хале	2	1	1 објекат у изградњи (хала у Крчагову)
Школске сале	13- основне школе 6-средње школе	19	/
Стрелиште	3	2	За 1 објекат потребна реконструкција (Градски културни центар)
Простори за борилачке спортове	1	1	/
Отворени спортски терени	78	78	/
Фудбалски стадиони	10	10	/
Затворени базен	2	2	/

Отворени базен	3	2	За 1 базен неопходна је реконструкција
Терени са вештачком травом за мали фудбал	4	4	/
Тениски терени са земљаном подлогом	6	6	/
Шаховска сала	1	1	/
Градска плажа	1	1	/
Атлетска стаза	1	1	Налази се у оквиру стадиона
Клизалиште	1	1	/

Према извршеним истраживањима велики број спортских објеката на територији града Ужица су старије градње, осим Градског стадиона и затвореног базена. Као најважнија питања приликом решавања проблема спортских објеката, намећу се: планирање, евиденција, одржавање, изградња, управљање и коришћење.

Планирање изградње спортских објеката мора да одговара захтевима развоја спорта, усклађеног са плановима развоја и изградње града Ужица. Спортски клубови и савез би требало да подстичу и предлажу изградњу спортских објеката и да указују на приоритете Граду Ужицу. Планови изградње треба да буду сачињени уз консултације са компетентним стручњацима (архитектами, инжењерима, дизајнерима, лекарима, спортским организацијама и др). Грађевинске планове требало би засновати на актуелним и будућим потребама за упражњавањем спортских активности, узимајући у обзир тренд прираштаја становништва, социјално-економски тренд и промене у социо-културном окружењу.

Спортске дворане, терени и пливалишта морају бити лако доступни корисницима свих доба, без обзира на стање њиховог здравља (на пример особама са инвалидитетом или старијим) и доступни током свих годишњих доба. При одабиру места и начина изградње затворених

спортских објеката треба узети у обзир дугорочне потребе у погледу коришћења и одржавања објеката.

Категоризација спортских објеката је од изузетног значаја кад је у питању израда Програма развоја спорта. На подручју града Ужица можемо пронаћи велики број спортских објеката разних намена. Приликом категоризације спортских објеката важно је да се стриктно дефинишу следеће категорије:

1. Капитални објекти од интереса за град Ужице,
2. Капитални објекти од интереса за развој врхунског спорта,
3. Објекти од интереса за развој одређеног спорта или групе спортова,
4. Објекти од интереса за клубове.

У складу са категоризацијом објеката, решавањем имовинско-правних односа и применом нових законских решења дошло би се до могућности лакшег решавања потреба спортских организација.

Са циљем да се побољша стање инфраструктурних елемената у спорту града Ужица, дефинисане су следеће **приоритетне активности – предлог мера:**

1. Направити електронску базу података о спортској инфраструктури,
2. Припремити краткорочне и дугорочне планове улагања у спортску инфраструктуру на основу анализа о тренутном стању,
3. Дијагностичке центре приближити спортским клубовима, спортистима, родитељима, деци.

ТРЕНУТНА МЕДИЈСКА СПОРТСКА СЦЕНА У УЖИЦУ

Анализирајући тренутно стање у граду када су у питању електронски медији ни једна од телевизија и радио станица нема спортску емисију. Спорт у медијима присутан је само у информативним емисијама где се објављују само кратке спротске вести.

Од писаних медија, регионални недељник „Вести“ и „Ужичка недеља“ имају спортске стране у својим издањима. Зависно од спортских дешавања, број спортских страна је од 3-5.

О младим и још увек неафирмисаним спортистима и спортским клубовима веома мало се говори, а скоро никако о деци предшколског и школског узраста.

Ужице као ретко који град у Србији има одличне спортисте, сјајне резултате и Удружење спортских новинара Ужица, што сасвим јасно говори да поседује капацитете који могу на објективан начин афирмисати спорт а тиме и Град Ужице. Ужички спорт деценијама на најбољи могући начин презентује име овог града не само у Србији, већ и у свету, па сходно томе неопходно је више средстава издвојити за финансирање спортског новинарства.

Шансе за превазилазак ових проблема налазе се у издвајању финансијских средстава за пројектно финансирање на основу јавног конкурса.

СПОРТ И ТУРИЗАМ

Спорт и туризам су области које могу у узајамном односу да допринесу развоју и имицу не само локалне заједнице, већ и целокупном развоју и промоцији спортско рекреативних програма код шире популације.

Туризам и спорт су међусобно повезани и комплементарни и у стратешким документима општина, градова и републике треба да заузимају важно место, посебно у планирању самоодрживих мера за даљи развој спорта.

Спорт као професионална, аматерска или рекреативна активност обухвата значајан број оних који путују да би играли и такмичили се у различитим дестинацијама и земљама. У међународним оквирима, најважнији спортски догађаји, као што су Олимпијске игре и шампионати постали су сами за себе моћне туристичке атракције, дајући веома позитиван допринос туристичком имицу места домаћина.

Изузетно је важно подстицати и промовисати спортски туризам јер се на тај начин стимулишу инвестиције у инфраструктурне објекте као што су путеви, стадиони, спортски комплекси, хотели и ресторани - пројекте од којих користи имају и локално становништво и посетиоци који долазе да их користе. Када је једном постављена инфраструктура, ове две узајамно корисне гране, туризам и спорт, постају мотор одрживог привредног раста, отварања радних места и стварања прихода.

Тренутно стање у области спортског туризма на територији града није задовољавајуће. Наиме, постоји низ разлога због којих се ова врста туризма не користи у складу са постојећим потенцијалима.

Као највеће препреке развоју спортског туризма су недовољни смештајни капацитети. Хотел „Оморика“ на Тари, може се похвалити смештајним капацитетима, као и теренима за фудбал и мали фудбал. Доказ за то су и бројне прволигашке екипе које су припреме спорводиле баш на Тари.

Функционални терени у селима Кремна, Биоска и Мокра Гора дали би нови оквир у развоју сеоског-спортског туризма.

Поред постојећих капацитета за припреме спортиста, постоје одличне основе за развој рекреативног облика туризма. У оквиру пројекта ВИА ДИНАРИКА на планини Тари, Туристичка организација Ужица је уредила 40 километара пешачких стаза и промоција истих планирана је у наредној години.

Што се тиче области зимског туризма тренутно постоје две ски стазе са лифтовима. Прва од њих је ски стаза Ивер на Мокрој Гори и представља значајан ресурс за овај облик туризма. Друга стаза код хотела „Оморика“ је превасходно намењена почетницима и деци са добро организованом инструкторском службом.

Градски базен у Ужицу као један од најновијих објеката представља добру основу за припреме спортиста.

Повезивање спорта и заштите животне средине може се одвијати кроз спровођење спортских активности у заштићеним подручјима. У непосредној близини централног градског језгра налази се предео изузетних одлика „Клисура Ђетиње“ са бројним могућностима за активно бављење спортом. Клисура се протеже од градске плаже у Ужицу до хидроакумулације Врутци, дужином од 14 километара. На тој траси налази се 14 тунела који су обележени из оба правца као и 12 атрактивних локалитета који ће у наредном периоду бити обележени информативним таблама.

Ова траса тренутно се користи за пешачке и бицикличке туре и њени већински корисници су грађани Ужица. На овом подручју постоје пењачки правци, са потенцијалима за формирање нових. Спортска понуда би могла бити употпуњена обележавањем нових бицикличких рута, планинарских стаза и трим стаза. Високе и стрме падине клисуре, дају локалитету додатну атрактивност за бављење екстремним спортовима, попут вожње трка mountain bike, bungee jumping, као и организовање оријентиринг такмичења. Кроз активно бављење спортом у заштићеном подручју, деца и одрасли упознаће се са природним вредностима које одликују клисуру реке Ђетиње.

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА СПОРТИСТА

Здравствена заштита спортиста Града Ужица обезбеђује се у оквиру здравствених установа а посебно у спортској амбуланти која ради у оквиру Дома здравља Ужице. Спортска амбуланта обезбеђује здравствену заштиту спортиста више деценија уназад и обавља све врсте прегледа спортиста као и учесника у различитим спортским такмичењима.

Град Ужице сноси трошкове прегледа спортиста узраста до 18 година. Трошкове прегледа старијих спортиста носе клубови или сами спортисти. Амбуланта врши прегледе и других спортских радника, судија, тренера и сл.

У амбуланти раде један специјалиста медицине спорта и једна виша медицинска сестра. Амбуланта располаже најнеопходнијом опремом, која је технички у лошем стању због дуге експлоатације и старости.

За једанаест месеци 2015. године у амбуланти је извршено око три хиљаде прегледа.

У наредној години лекар специјалиста медицине спорта испуњава услове за старосну пензију па амбуланта остаје без неопходног кадра. Из тог разлога неопходно је да Град Ужице у сарадњи са Здравственим центром Ужице и Домом здравља Ужице предузме одговарајуће мере, како би

амбуланта наставила са радом. Такође је потребно размотрити могућност набавке неопходне опреме за рад амбуланте.

3. ПРИКАЗ ОДАБРАНИХ ПРИОРИТЕТА, ОПШТИХ И ПОСЕБНИХ ЦИЉЕВА И МЕРА

Програмом развоја спорта Града Ужица је дефинисано пет приоритетних области.

Полазећи од тога да спорт обухвата сваки облик физичке активности која доприноси физичкој спремности, добром стању менталног здравља и социјалном повезивању (организована или неформална рекреација, такмичарски спорт, традиционалне и друге спортске игре), Програм развоја спорта Града Ужица ће своје деловање посебно усмерити на следеће приоритете:

1. Развој спорта деце и омладине, укључујући и школски спорт;
2. Повећање обухвата бављења грађана спортом кроз развој и унапређење спортске рекреације;
3. Развој и унапређење врхунског спорта;
4. Развој и унапређење спортске инфраструктуре;
5. Спорт и туризам;

Имплементација Програма захтева тимски рад и заједничке активности свих чинилаца спортског система града Ужица. Да би задатак био успешно обављен, потребна су јасна правила и јасно дефинисани носиоци реализације активности потребних за реализацију овог Програма.

3.1. ШКОЛСКИ СПОРТ

3.1.1.(7.1.1.) Општи циљ: Унапређен школски и универзитетски спорт

Посебни циљеви:

- 3.1.1.1.(7.1.1.1.)** Побољшани материјално технички услови за реализацију школског и универзитетског спорта,
- 3.1.1.2.(7.1.1.2.)** Повећан број спортских секција и других ваннаставних спортских активности,
- 3.1.1.3.(7.1.1.4.)** Побољшан стручно педагошки рад и унапређена институционална сарадња у оквиру школског и универзитетског спорта,
- 3.1.1.4.(7.1.1.5.)** Подстакнуто значајније укључивање Града Ужица у реализацију и унапређење школског и универзитетског спорта,
- 3.1.1.5.(7.1.1.6.)** Унапређено медијско праћење и промоција школског и универзитетског спорта у циљу неговања културе спортског понашања, фер плеја, сарадње, толеранције и поштовања различитости на спортским теренима и поред њих.

3.2. РЕКРЕАТИВНИ СПОРТ – СПОРТ ЗА СВЕ

3.2.1.(7.2.1.) Општи циљ: Повећан обухват бављења спортом у свим сегментима становништва посебно деце, младих, жена, особа са и инвалидитетом и старих.

Посебни циљеви:

3.2.1.1.(7.2.1.1.) Подстакнута и ојачана свест о важности редовне физичке активности,

3.2.1.2.(7.2.1.2.) Побољшани материјално-технички услови у циљу доступности свим грађанима да се баве спортом за све,

3.2.1.3.(7.2.1.4.) Унапређена сарадња спортске рекреације са школским спортом, врхунским спортом, спортом у војсци и полицији, радничким спортом, спортом на селу, у циљу повећања обухвата бављења спортом у свим сегментима становништва посебно деце, младих, жена, особа са инвалидитетом и старих.

3.3. УНАПРЕЂЕЊЕ ВРХУНСКОГ И КВАЛИТЕТНОГ СПОРТА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА УЖИЦА

3.3.1.(7.3.1.) Општи циљ: Наставак обезбеђивања услова за развој врхунског спорта и врхунских спортских остварења.

Посебни циљеви:

3.3.1.1.(7.3.1.1.) Подизање капацитета стручног рада у области врхунског спорта,

3.3.1.2.(7.3.1.2.) Стварање услова за одржавање и даље постизање врхунских спортских резултата.

3.4. СПОРТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

3.4.1.(7.4.1.) Општи циљ: Развијена спортска инфраструктура.

Посебни циљеви:

3.4.1.1.(7.4.1.1.) Успостављена потпуна база података, односно евидентирано постојеће стање спортске инфраструктуре,

3.4.1.2.(7.4.1.2.) Системски планирана, реконструисана и изграђена спортска инфраструктура.

3.5. СПОРТ И ТУРИЗАМ

3.5.1.(8.6.1.) Општи циљ: Унапређен однос спорта ,туризма и животне средине.

Посебни циљеви:

3.5.1.1.(8.6.1.1) Подстакнуте и ојачане везе спорта , туризма и животне средине.

4. МЕХАНИЗМИ СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА РАЗВОЈА СПОРТА ГРАДА УЖИЦА

У циљу што ефикасније имплементације Програма за развој спорта Града Ужица 2015-2018. биће ангажовани сви институционални механизми.

Значајан корак у праћењу имплементације јесте именовање тела од стране Градоначелника за праћење и анализу реализације Програма развоја у свим областима спорта, према јасно одређеним мерљивим социјалним, економским и здравственим показатељима. На тај начин би се могли утврдити и пратити позитивни ефекти који се тичу унапређења здравља код деце и младих у односу на њихово учешће у спортским активностима.

Значајно је укључивање и медија у промоцији Програма развоја спорта Града Ужица. Промоција Програма и стратешких мера у спорту укључиће ширу јавност путем електронских, али и штампаних медија, јер је подршка медија у имплементацији планираних активности веома значајна и неопходна ради обезбеђивања подршке шире заједнице и промоције и популаризације спорта уопште.

5. АНЕКС 1 - ПРОЦЕС ИЗРАДЕ ПРОГРАМА РАЗВОЈА СПОРТА

Влада Републике Србије је на предлог Министарства омладине и спорта, донела Стратегију развоја спорта у Републици Србији за период 2014. до 2018. године и Акциони план за њену примену 25.12.2014.године. Чланом 142. Закона о спорту прописано је да јединице локалне самоуправе, утврђује Програм развоја спорта на својој територији, у складу са Стратегијом.

Градоначелник Града Ужица Тихомир Петковић 17.11.2015 године, потписао је решење о образовању Тима за израду Програма развоја спорта у Граду Ужицу за период 2015-2018. године у саставу:

- Јелена Васовић, члан Градског већа, руководилац тима
- Милица Тимотијевић, Градска управа, Одељење друштвених делатности
- Драгиша Кузмановић, Спортски савез Ужице, Генерални секретар
- Дуња Ђенић, Члан Градског већа
- Војислав Гордић, Спортски савез Ужице
- Оливер Марић, Спортски савез Ужице
- Бранко Богићевић, ЈП Велики парк
- Милица Петровић, Градска управа Ужице
- Бобан Перишић, Туристичка организација Ужице
- Александар Тасић, Градска управа Ужице, Одељење за локални економски развој
- Милојка Босић, Градска управа Ужице, Одељење за локални економски развој
- Драгана Пантелић, Градска управа Ужице, Локална канцеларија за младе
- Зорица Ђоковић, ИМД „Вести“ Д.О.О

- Др Драган Радојевић, Дом здравља Ужице
- Зоран Поповић, Спортски савез Ужице
- Срећко Ристановић, Омладински клуб Ужице
- Снежана Цвркотић, Спортски савез Ужице, секретар Тима

Изузетно важно је било, први Програм развоја спорта Града Ужица, израдити на квалитетан начин како би он био у ускладу са потребама клубова и спортиста. Овај документ неће остати само „скуп добрих жеља“ већ ће у наредне две године, колико Програм траје, упоредити спроведене мере и активности са реализованим резултатима мерљивим квалитативно и квантитативно.

Ступањем на снагу овог Програма развоја спорта Града Ужица, град добија јасан и применљив Програм који ће омогућити постизање најквалитетнијих резултата у овој области.

АНЕКС 2 – SWOT АНАЛИЗЕ ПО ПРИОРИТЕТИМА

ШКОЛСКИ СПОРТ

<p>S <u>Предности</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Едукован кадар за рад са ђачком популацијом• Постојање инфраструктурних објеката на нивоу школа и нивоу града• Постојање удружења педагога физичке културе на нивоу града• Здравствени аспект• Повећан броја деце у спорту	<p>W <u>Слабости</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Недовољна мотивисаност и слаба заинтересованост професора физичке културе за рад у области школског спорта• Недовољност броја спортских реквизита у складу са нормативима• Лоше стање отворених школских спортских терена• Школски спорт обухвата децу која већ учествују у систему спорта која у највећем броју случајева тренирају у локалним спортским клубовима.• Недовољан број школских спортских удружења на нивоу школа.• Недовољно секција
<p>O <u>Могућности</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Репарације постојећих и изградње неопходних школских спортских објеката на нивоу града• Набавка нове неопходне спортске опреме и реквизита за школе у складу са нормативима• Организација масовнијих школских такмичења на нивоу школа и нивоу града (школских лига)• Организација едукативних школских спортских кампова• Умрежавање и боља сарадња између актера на нивоу града у циљу повећања квантитета и квалитета школског спорта• Увећање финансијских средстава намењених школском спорту на нивоу града• Укључивање већег броја деце• Оснивање универзитета	<p>T <u>Претње</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Пад интересовања младих за бављење спортом• Немотивисаност наставника физичке културе за одржавање спортских секција и омасовљење школског спорта• Демографске промене –тренд смањивања броја новорођенчади а самим тим и ђака који се уписује у школе• Застарелост школских спортских објеката• Недовољан број спортских реквизита• Неусаглашеност Закона о спорту и закона у просвети• Све већа присутност нових технологија у животу деце

РЕКРЕАТИВНИ СПОРТ – СПОРТ ЗА СВЕ

<p>S <u>Предности</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Постојање отворених спортских терена на нивоу месних заједница у граду• Постојање великог броја инфраструктурних објеката• Постојање природних ресурса планина• Постојање удружења	<p>W <u>Слабости</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Недовољан број стручно оспособљених кадрова за област рекреације• Недовољна искоришћеност природних ресурса у области спортско рекреативног туризма• Непостојање довољног броја бициклических стаза, трим стаза и теретана на отвореном• Мала заинтересованост грађана за редовно обављање рекреативних активности• Недовољан број термина за рекреацију у оквиру постијећих затворених спортских објеката• Недовољно анимирање и подстицање ОСИ• Неадекватан прилаз спортским објектима за особа са инвалидитетом који користе стручна помагала• Непоседовање прилагођених реквизита за поједине спортске дисциплине• Недовољна сарадња са осталим спортским удружењима у земљи и шире
<p>O <u>Могућности</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Изградња спортско рекреативних садржаја• Укључивања већег броја грађана у спортско рекреативне садржаје• Едукације одређеног броја спортских стручњака на специјализацији из области спортске рекреације• Анимирање и подстицање ОСИ• Изградња већег боја прилаза спортским објектима за особе са инвалидитетом који користе стручна помагала• Обезбеђење прилагођених реквизита за поједине спортске дисциплине• Повећана сарадња са осталим спортским удружењима у земљи и шире	<p>T <u>Претње</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Незаинтересованост грађана за сталном и организованом рекреацијом• Недовољна обавештеност грађана о значају бављења рекреативним спортом• Недовољна заинтересованост ОСИ да постану учесници рекреативних и спортских активности

ВРХУНСКИ СПОРТ

<p>S <u>Предности</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Остварени врхунски спортски резултати• Искуство у организовању спортских приредби и такмичења• Постојање лиценцираних тренера са највишим лиценцама гранских савеза• Организација едукативних семинара са најеминентнијим предавачима из области спорта• Значајан број младих талентованих спортиста	<p>W <u>Слабости</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Недостатак врхунских спортских стручњака са искуством• Недостатак савремене спортске опреме и реквизита• Недовољна подршка спортиста ка постизању врхунског резултата• Непостојање фонда за стипендирање младих талентованих спортиста и врхунских спортиста• Непостојање савремене дијагностичке спортске амбуланте
<p>O <u>Могућности</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Формирање фонда за младе талентоване спортисте• Набавка савремених спортских реквизита и помагала• Формирање савремене дијагностичко спортске амбуланте у граду• Потписивање споразума са акредитованим високошколским установама у области сталне едукације спортских стручњака• Изградња амбуланте за функционалну дијагностику спортиста	<p>T <u>Претње</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Одлазак младих и перспективних спортиста у друге средине• Одлазак перспективних спортских стручњака у друге средине• Непостојање фонда за стипендирање младих талентованих спортиста и врхунских спортиста• Неповољна привредна клима

СПОРТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

<p>S <u>Предности</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Постојање инфраструктурних објеката на нивоу града• Постојање аката који регулишу коришћење спортских објеката• Постојање установе која брине о спортским објектима на нивоу града• Усвојен Генерални урбанистички план града	<p>W <u>Слабости</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Недовољно развијена свест о потреби бављења рекреацијом• Недостатак реквизита, справа и опреме
<p>O <u>Могућности</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Изградња спортске дворане у Крчагову• Реконструкција школских физкултурних сала у сеоском подручју• Боља искоришћеност природних ресурса, изградња бицикличких и трим стаза у Великом парку и у кањону реке Ђетиње• Коришћење простора за културно забавне садржаје• Изградња терена са вештачком травом, стрељане, спортске амбуланте и терена на отвореном	<p>T <u>Претње</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Недостатак средстава за текуће одржавање• Смањење буџета за спорт• Слабији спортски резултати

СПОРТ И ТУРИЗАМ

<p>S <u>Предности</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Повељан географски положај са природним ресурсима• Концентрисаност разноврсних спортских објеката	<p>W <u>Слабости</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Недостатак смештајних капацитета• Недовољна промоција понуде за спортски туризам• Недовољна искоришћеност природних ресурса и постојеће инфраструктуре
<p>O <u>Могућности</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Повећање смештајних капацитета на нивоу града• Умрежавање локалних актера из области спорта и туризма у циљу боље спортско туристичке понуде• Промоција спортско туристичке понуде Града Ужица• Повећана искоришћеност природних ресурса и постојеће инфраструктуре• Искоришћење природних потенцијала и ресурса у сврху спортско туристичке понуде града	<p>T <u>Претње</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Недовољан капацитет хотелског смештаја за организовање већих такмичења

НАПОМЕНА: Нумеризација у поглављу **3.Приказ одабраних приоритета, општих и посебних циљева и мера**, на странама 29. и 30., урађена је у према смерницама датих од стране Министарства омладине и спорта и Сталне конференције градова и општина, а у складу са нумеризацијом која је примењена у Националној стратегији за развој спорта Републике Србије.